

Ontwerpbesluit Verlenen vergunning

Datum
27 augustus 2025

Zaaknummer
2024-015226

Onderwerp
Omgevingswet-
gebiedsbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 20

Locatie
Oude IJsselweg 21 te Etten

Gemeente
Oude IJsselstreek

Activiteit
Het exploiteren van een pensionstalling voor paarden

Beste [REDACTED],

Op 17 december 2024 heeft u een aanvraag ingediend voor een vergunning in het kader van een Natura-2000 activiteit voor de locatie Oude IJsselweg 21 te Etten. Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit.

Ontwerpbesluit

Wij hebben het voornemen:

- U aangevraagde omgevingsvergunning voor de activiteit Natura 2000, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e) te verlenen. De vergunning wordt verleend voor het exploiteren van een pensionstalling voor paarden, zoals weergegeven in bijlage 1.
- Deze vergunning treedt pas in werking op het moment dat dit besluit en alle samenhangende besluiten onherroepelijk zijn geworden. Het betreft de volgende besluiten:
 - Intrekkingsbesluit saldogever(s);
 - Gewijzigde/ingetrokken milieutoestemmingen saldogever(s).
- Van deze vergunning kan en mag alleen gebruik worden gemaakt, nadat het volledige proces omtrent extern salderen voor de saldo-gever(s) is voltooid, de saldogevende activiteiten zijn gestaakt en de Natura 2000-gebieden niet opnieuw (kunnen) worden belast met stikstofdepositie van de gestaakte activiteiten.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

27 augustus 2025

Zaaknummer

2024-015226

Blad

2 van 20

Wij zijn van plan u deze vergunning te verlenen. U ontvangt nu het ontwerpbesluit. U mag pas met de activiteiten beginnen als u het definitieve besluit heeft ontvangen en aan de daarin opgenomen voorschriften wordt voldaan.

Wij publiceren dit ontwerpbesluit op www.overheid.nl. Iedereen kan op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftelijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

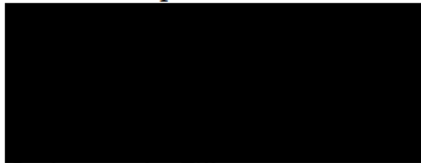
De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat de toelichting en voorschriften op ons besluit. De AERIUS-berekeningen zijn als bijlage 2 toegevoegd. Bijlage 3 bevat een berekening van de depositie van uw bedrijf per natuurgebied. Neem alle bijlagen goed door.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op gelderland.nl. U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Janine van der Zijl

Teammanager Vergunningverlening

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting en voorschriften
- Bijlage 2 – AERIUS-berekeningen
 - Verschilberekening met salderingssituatie (kenmerk RrZaCnDVmZWA d.d. 16 december 2024)
 - Beoogde situatie (kenmerk RdkhdFBGGYMX d.d. 30 juni 2025)
- Bijlage 3: Berekening per natuurgebied op basis van RrZaCnDVmZWA, maar afroaming 30%

Datum

27 augustus 2025

Zaaknummer

2024-015226

Blad

3 van 20

- Bijlage 4: Plattegrondtekening d.d. 17 december 2024 met kenmerk 2024-158 **Fout!**
Verwijzingsbron niet gevonden.Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

BIJLAGE 1 TOELICHTING EN VOORSCHRIFTEN

1 Inleiding

1.1 Leeswijzer

De opbouw van deze toelichting op de vergunning is als volgt:

- Allereerst wordt de *activiteit omschreven*;
- Dan volgt de *procedure*;
- Daarna volgen de *voorschriften*;
- Vervolgens is het *beoordelingskader* toegelicht;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie, overige verplichtingen* en de *juridische grondslagen*.

1.2 Omschrijving activiteiten

De aanvraag betreft het exploiteren van een pensionstalling voor paarden.

2 Procedure

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Op 17 december 2024 hebben wij uw aanvraag voor een vergunning in het kader van de Omgevingswet voor een Natura-2000 activiteit ontvangen

Aan dit besluit liggen de volgende documenten ten grondslag:

- Aanvraagformulier d.d. 17 december 2024
- Plattegrondtekening d.d. 17 december 2024 met kenmerk 2024-158
- AERIUS-berekeningen (verschilberekening met kenmerk RrZaCnDVmZWA en berekening beoogde situatie met kenmerk RdkhdFBGGYMX)

Bij deze aanvraag is sprake van extern salderen. U neemt stikstofruimte over van bedrijven op de onderstaande locaties:

- Den Dam 8 te Breedenbroek
- Keppelseweg 45 te Wehl

2.1 Flora en Fauna

Dit besluit geldt alleen voor een Natura 2000 activiteit. Het is mogelijk dat u ook een vergunning moet aanvragen voor een flora en fauna-activiteit. Dit kunt u laten bepalen met een quickscan soortenbescherming. Als u een vergunning nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen.

3 Beoordelingskader

Artikel 5.29, eerste lid, van de Omgevingswet bepaalt dat beoordelingsregels voor de aanvraag van een Natura 2000-activiteit worden gesteld met het oog op de natuurbescherming. Het tweede lid bepaalt dat de beoordelingsregels in ieder geval strekken tot uitvoering van artikel 6, tweede, derde en vierde lid, en artikel 16 van de Habitatrichtlijn en artikel 9 van de Vogelrichtlijn, in het kader van gebieds- en soortenbescherming. Op grond van het derde lid kunnen de beoordelingsregels ertoe strekken dat de omgevingsvergunning alleen wordt verleend als geregistreerde stikstofdepositieruimte aan de Natura 2000-activiteit wordt toegedeeld.

Op grond van artikel 8.74b, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit alleen verleend als uit de passende beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de Omgevingswet, de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.

Op grond van artikel 8.74b, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving kan, in afwijking van het eerste lid, ondanks het feit dat uit de passende beoordeling de vereiste zekerheid niet is verkregen, de omgevingsvergunning worden verleend, als is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- A. er zijn geen alternatieve oplossingen;
- B. het project is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard; en
- C. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

Het derde lid van artikel 8.74b van het Besluit kwaliteit leefomgeving bepaalt, dat wanneer het project significante gevolgen kan hebben voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort in een Natura 2000-gebied, in afwijking van het tweede lid, onder b, de voorwaarde geldt dat het project nodig is vanwege:

- A. argumenten die verband houden met de gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijke gunstige effecten; of
- B. andere dwingende redenen van groot openbaar belang, als de procedure van artikel 10.6d van het Omgevingsbesluit is toegepast.

3.1 Het additionaliteitsvereiste

Uit vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) volgt dat getoetst moet worden aan het additionaliteitsvereiste bij het inzetten van mitigerende maatregelen.

Uit de PAS-uitspraak van 29 mei 2019¹ volgt dat een maatregel die als instandhoudings- of passende maatregel ingezet zou kunnen worden, alleen als mitigerende maatregel bij vergunningverlening ingezet mag worden als het behoud van natuurwaarden is geborgd. Hierbij moet worden gelet op de instandhoudingsdoelstellingen en huidige staat van instandhouding, op basis van bijvoorbeeld natuurdoelanalyses. Of, in het geval dat er een verbeter- of hersteldoelstelling geldt, dat doel ook op andere wijze kan worden gerealiseerd.

In dit besluit lichten wij toe waarom het behoud van natuurwaarden is geborgd, ook als wij deze vergunning verlenen en daarmee toestemming geven activiteiten te verrichten die stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden veroorzaken.

3.2 Bepalen referentie

Aan de hand van de referentiesituatie wordt beoordeeld of de activiteit significante gevolgen heeft voor een Natura 2000-gebied. De referentiesituatie wordt als volgt bepaald:

In het geval dat voor de bestaande activiteit een natuurvergunning is verleend die onherroepelijk is, bepaalt deze natuurvergunning de maximaal toegestane depositie op Natura 2000-gebieden; Is voor de bestaande activiteit (nog) geen natuurvergunning verleend, dan is de referentiesituatie de laagst (vergunde) situatie vanaf de referentiedatum. Dat is de datum waarop een gebied waarop dit bedrijf invloed heeft werd aangewezen als Natura 2000 gebied of een voorloper hiervan.

Dit betekent dat wij, als voor een bedrijf na de referentiedatum een situatie is vergund of gemeld waarin de activiteiten tot een lagere stikstofdepositie leiden dan in de situatie op de referentiedatum, uitgaan van die situatie. In alle andere gevallen wordt uitgegaan van de laatst vergunde of gemelde situatie op de referentiedatum². De toestemming kan bestaan uit een Hinderwet-, milieuvergunning, omgevingsvergunning of milieumelding en mag niet zijn vervallen.

3.3 Gelderse beleidsregels

Op 1 juli 2025 hebben de Gedeputeerde Staten van Gelderland beleidsregels salderen vastgesteld. In deze versie is onder ander het onderdeel intern salderen weer opgenomen.

3.4 Duitse Natura 2000-gebieden

Bij ons besluit betrekken we ook eventuele effecten op Natura 2000-gebieden net buiten onze landsgrenzen. Voor de beoordeling van de toename sluiten wij aan bij de Duitse manier van beoordelen. Volgens de Duitse overheid is er geen sprake van een negatief effect als de toename van stikstofdepositie lager is dan 7,14 mol N/ha/jaar op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

¹ <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@115602/201600614-3-r2/>, zie r.o. 13.5 t/m 13.7

² [ECLI:NL:RVS:2013:1891](#) d.d. 13-11-2013

4 Beoordeling

4.1 Vergunningplicht

In de voortoets wordt voor de beoordeling of significante gevolgen zijn uitgesloten het gehele project inclusief wijzigingen (en zonder de vergelijking te maken met een referentiesituatie) getoetst.

Uit de voortoets, waarbij de ingediende AERIUS-berekening van de beoogde situatie (bijlage 3) is beoordeeld, blijkt dat er Natura 2000-gebieden zijn waarop als gevolg van de activiteiten van dit bedrijf depositie van stikstof plaatsvindt wat mogelijk significante effecten heeft op de te beschermen waarden. Hiervoor is een natuurvergunning nodig.

4.2 Effecten stikstof

De AERIUS-berekening waarmee de effecten van stikstof worden berekend bevat een salderingssituatie en een beoogde situatie. In deze paragraaf geven wij van de salderingssituatie aan hoe wij ze hebben vastgesteld en beschrijven wij van alle drie de situaties de stikstofbronnen. Ten slotte stellen wij vast of de berekende effecten van stikstof aanleiding geven de aangevraagde vergunning te verlenen.

4.2.1 Referentiesituatie

Omdat er voor deze locatie nog geen vergunning voor de Omgevingswet, Wet natuurbescherming of de Natuurbeschermingswet 1998 is, bepalen wij de referentiesituatie aan de hand van andere milieutoestemmingen.

Bedrijfsontwikkelingen die na de aanwijsdatum van Natura 2000-gebieden zijn uitgevoerd mogen volgens de Omgevingswet geen significant nadelige gevolgen hebben voor stikstofgevoelige habitattypen in deze Natura 2000-gebieden. De aanwijsdatum die relevant is voor deze locatie is 24 maart 2000. Immers, op die datum werden gebieden waarop dit bedrijf invloed heeft, aangewezen als Natura 2000-gebied, te weten Rijntakken en Veluwe. Als referentiesituatie geldt de milieutoestemming met de laagste stikstofuitstoot sinds de aanwijsdatum. Omdat u op die datum nog geen milieu- of natuurtoestemming had, hebt u geen referentie. Wel hebt u op 6 februari 2013 een mededeling van de provincie Gelderland ontvangen dat er voor uw bedrijf geen vergunningplicht gold. Volgens de huidige wet- en regelgeving geldt er voor uw bedrijf wel degelijk een vergunningplicht. Activiteiten waarvoor in het verleden geen vergunning nodig was mogen niet later als referentiesituatie worden gebruikt. Hieruit volgt dat u geen referentiesituatie hebt en u niet intern kunt salderen.

4.2.2 Salderingssituatie

De salderingssituatie in de bijgevoegde AERIUS-verschilberekening (bijlage 2) omvat de over te dragen activiteiten van 2 saldogevers. In deze paragraaf verantwoorden wij deze gegevens.

De beleidsregels salderen in Gelderland schrijven voor dat de stikstofruimte van de saldogevers voor 70% mag worden gebruikt ten behoeve van externe saldering. Indien de N-depositie plaatsvindt op habitattypen die in de natuurdoelanalyse van het betreffende gebied een nee, tenzij-oordeel hebben gekregen, wordt slechts maximaal 35% van de N-depositie bij de verlening van de natuurvergunning betrokken. U hebt een verschilberekening gemaakt met een afroombfactor van 0,65”.

Saldogever Den Dam 8 te Breedenbroek

Bepalen van de vergunde situatie

Als vergunde situatie geldt voor de locatie Den Dam 8 te Breedenbroek de vvgb NBW 1998 d.d. 8 mei 2014 met zaaknummer 2014-005811. De vergunninghouder heeft een intrekkingverzoek gedaan tot gedeeltelijke intrekking van deze vergunning.

Over te dragen activiteiten

Tabel 1 is een samenvatting van de salderingssituatie, voor zover van toepassing op deze saldogever, in de bijgevoegde AERIUS-berekening.

Tabel 1. Salderingssituatie Den Dam 8 te Breedenbroek

Bron/Stal	Diersoort/omschrijving	RAV-code	OW-code	Aantal
Stal 4	Melk- en kalfkoeien	A1.1	HA1.1	40
	Vrouwelijk jongvee	A3	HA2.100	2

Op grond van onze beleidsregels salderen in Gelderland wordt de vergunde capaciteit alleen in de salderingssituatie meegenomen voor zover de capaciteit aantoonbaar feitelijk is gerealiseerd. Voor het vaststellen van de feitelijk gerealiseerde capaciteit zijn de gegevens aangeleverd zoals weergegeven in tabel 1. Uit de geraadpleegde bronnen met recente informatie (luchtfoto's Atlas Gelderland) is gebleken dat de gebouwen daadwerkelijk zijn opgericht.

De beleidsregels salderen in Gelderland schrijven ook voor dat de salderingssituatie moet worden gecorrigeerd voor het Besluit emissiearme huisvesting (Beh). We hebben de referentiesituatie getoetst aan het Beh. De stalsystemen toegepast in de vergunde situatie voldoen aan de maximaal toegestane emissiefactoren volgens het Beh.

De emissiefactoren in de salderingssituatie wijken af van de waarden in de referentievergunning. Dat is omdat de emissiefactoren uit de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) in de tussentijd aangepast zijn. Er wordt in AERIUS altijd gerekend met de meest recente emissiefactoren. Wij gaan uit van de vergunde aantallen dieren en rekenen met de huidige inzichten over ammoniakuitstoot.

Saldogever Keppelseweg 45 te Wehl*Bepalen van de vergunde situatie*

Als vergunde situatie geldt voor de locatie Keppelseweg 45 te Wehl de vergunning NBW 1998 d.d. 14 juni 2016 met zaaknummer 2016-002792. De vergunninghouder heeft een intrekkingverzoek gedaan tot gedeeltelijke intrekking van deze vergunning.

Over te dragen activiteiten

Tabel 2 is een samenvatting van de salderingssituatie, voor zover van toepassing op deze saldogever, in de bijgevoegde AERIUS-berekening.

Tabel 2. Salderingssituatie Keppelseweg 45 te Wehl

Bron/Stal	Diersoort/omschrijving	RAV-code/ BWL³	OW-code	Aantal
Stal 3	Vleesvarkens	D 3.100	HD5.100	46
Stal 6-7-8	Vleesvarkens	D 3.2.14 /BWL 2008.08	HD5.100 + LW2.5 /OW 2008.08	740

Op grond van onze beleidsregels salderen in Gelderland wordt de vergunde capaciteit alleen in de salderingssituatie meegenomen voor zover de capaciteit aantoonbaar feitelijk is gerealiseerd. Voor het vaststellen van de feitelijk gerealiseerde capaciteit zijn de gegevens aangeleverd zoals weergegeven in tabel 2. Uit de geraadpleegde bronnen met recente informatie (luchtfoto's Atlas Gelderland) is gebleken dat de gebouwen daadwerkelijk zijn opgericht.

De beleidsregels salderen in Gelderland schrijven ook voor dat de salderingssituatie moet worden gecorrigeerd voor het Besluit emissiearme huisvesting (Beh). We hebben de referentiesituatie getoetst aan het Beh.

4.2.3 Aangevraagde situatie Oude IJsselweg 21

Onderstaande tabel geeft de aangevraagde situatie weer. Tabel 3 is een samenvatting van de beoogde situatie uit de bijgevoegde AERIUS-berekening. In deze berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

³ Bij realisatie van het stalsysteem moet altijd de meest actuele versie gehanteerd worden. Indien voorafgaand aan realisatie van het stalsysteem een actuelere omschrijving is vastgesteld, moet die versie toegepast worden.

Tabel 3: aangevraagde situatie

Bron/Stal	Diersoort/omschrijving	RAV-code/ BWL ⁴	Aantal
Bron 1	Paarden van 3 jaar en ouder	HL1.100	24
Bron 2	Paarden van 3 jaar en ouder	HL1.100	15
	Paarden jonger dan 3 jaar	HL2.100	4
Bron 3	Paarden van 3 jaar en ouder	HL1.100	8

4.2.4 Beoordeling van de effecten van stikstofdepositie

Uit de AERIUS-verschilberekening blijkt dat de deposities in Natura 2000-gebieden niet toenemen als gevolg van de activiteiten waarvoor u een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit aanvraagt, ook niet als gerekend wordt met een afroming van 65% van de salderingssituatie. De aangevraagde activiteit leidt niet tot significante effecten op instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebieden.

4.3 Beoordeling onderbouwing additionaliteit

4.3.1 Stikstofdepositie aangevraagd project

De aangevraagde activiteiten leiden tot stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden Veluwe, Korenburgerveen, Bekendelle, Stelkampsveld en Rijntakken. Tabel 4 geeft een overzicht van de gebieden waarop het project depositie veroorzaakt en de omvang van de depositie.

⁴ Bij realisatie van het stalsysteem moet altijd de meest actuele versie gehanteerd worden. Indien voorafgaand aan realisatie van het stalsysteem een actuelere omschrijving is vastgesteld, moet die versie toegepast worden.

Datum
27 augustus 2025

Zaaknummer
2024-015226

Blad
11 van 20

Tabel 4 Resultaten AERIUS-berekening aangevraagde situatie

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 1"
(Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	951,76	2.282,95	951,76	0,01	0,00	-
Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Veluwe (57)	719,49	2.078,56	719,49	0,01	0,00	-
Korenburerveen (61)	179,40	2.122,33	179,40	0,01	0,00	-
Bekendelle (63)	30,34	2.026,17	30,34	0,01	0,00	-
Stelkampsveld (60)	15,69	2.017,59	15,69	0,01	0,00	-
Rijntakken (38)	6,84	2.282,95	6,84	0,01	0,00	-

Tabel y. Gegevens over habitattypes waarop beoogde situatie depositie veroorzaakt

Natuurgebied	Code habitat- type /leefgebied	Habitattype	Gekar- teerd opper- vlakte	oordeel NDA
Veluwe	Lg14	Eiken- en beukenbos van lemige zandgronden	487,06	
	H9120	Beuken-eikenbossen met hultst	228,02	nee, tenzij
	LG13	Bos van arme zandgronden	1,91	
	L4030	Droge heiden	1,8	nee, tenzij
	H4030	Droge heiden	0,7	nee, tenzij
	H62310dka	Heischrale graslanden	0	nee, tenzij
Korenburerveen	H7120ah	Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	159,07	
	H91E0C	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	15,58	ja
	H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	2,67	ja
	H6230vka	Heischrale graslanden, vochtig kalkarm	0,79	ja
	H7210	Galigaanmoerassen	0,55	ja
	H6410	Blauwgraslanden	0,32	ja
	ZGH7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	0,2	ja
	H7110A	Actieve hoogvenen (hoogveenlandschap)	0,15	ja mits
	H3130	Zwakgebufferde vennen	0,09	ja

Datum

27 augustus 2025

Zaaknummer

2024-015226

Blad[12](#) van 20

Bekendelle	H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	18,05	ja
	H91E0C	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	9,1	ja mits
	H9160A	Eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden)	3,19	ja mits
Stelkampsveld	H4030	Droge heiden	4,39	nee, tenzij
	H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	3,3	ja mits
	H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	2,07	nee, tenzij
	H3130	Zwakgebufferde vennen	2,01	ja mits
	H91E0C	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	1,64	ja mits
	H6410	Blauwgraslanden	1,23	ja mits
	H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	0,49	ja mits
	H7230	Kalkmoerassen	0,26	nee, tenzij
	H6230vka	Heischrale graslanden, vochtig kalkarm	0,24	nee, tenzij
	H6230dka	Heischrale graslanden, droog kalkarm	0,05	nee, tenzij
Rijntakken	Lg02	Geïsoleerde meander en petgat	3,16	
	H91E0C	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,98	ja
	Lg11	Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeeleigebied	0,98	
	H9999:38	Habitatype onbekend/onzeker KDW op basis meest kritische relevante type (H9120).	0,78	
	H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	0,35	J
	Lg08	Nat, matig voedselrijk grasland	0,08	
	H3150baz	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, buiten afgesloten zeearmen	0,04	

Voor 9 van de 26 habitattypen die voorkomen in de Natura 2000-gebieden die in tabel 4 genoemd zijn, blijkt uit de natuurdoelanalyses dat eindoordeel ‘nee, tenzij’ wordt gegeven. Daarnaast is er ook effect op 5 leefgebieden. Voor de Veluwe betreft het de leefgebieden Lg13, bos van arme zandgronden en Lg14, eiken- en beukenbos van lemige zandgronden. Voor Rijntakken zijn het de leefgebieden Lg02, geïsoleerde meander en petgat, Lg08, nat, matig voedselrijk grasland en Lg11, kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeeleigebied. Uit de natuurdoelanalyses blijkt dat vanwege de soorten die gebruik maken van de genoemde leefgebieden in de Veluwe het eindoordeel ‘nee, tenzij’ wordt gegeven. Deze leefgebieden zijn eveneens stikstofgevoelig.

Dit houdt in dat het vastgestelde pakket aan maatregelen niet volstaat om verslechtering tegen te gaan en realisatie van instandhoudingsdoelstellingen mogelijk te maken. De natuurdoelanalyse maakt in dat geval duidelijk wat de knelpunten zijn. In de natuurdoelanalyses is geconcludeerd dat aanvullende emissie- c.q. depositie reducerende maatregelen noodzakelijk zijn voor het behalen van de relevante instandhoudingsdoelstellingen. Zodoende is het noodzakelijk dat aanvullende maatregelen worden getroffen om de gestelde doelen te halen.

4.3.2 Mitigerende maatregel (extern salderen)

Om te kunnen voldoen aan de nieuwe beleidsregels moet er een substantiële reductie plaatsvinden. Extern salderen op basis van de beleidsregels leidt ertoe dat stikstofemissie ten gevolge van vergunde activiteiten substantieel wordt gereduceerd. Deze beleidsregels zijn een instandhoudings- en passende maatregel door de stikstofreductie die bereikt wordt, waarmee de depositie op de omliggende Natura 2000-gebieden Bekendelle, Korenburgerveen, Rijntakken, Stelkampsveld en Veluwe wordt verlaagd, evenals de bijdrage van de depositie aan de landelijke stikstofdeken.

De vermindering van depositie veroorzaakt door de saldogevers is groter dan de toename van depositie door de saldo-ontvanger. Dit heeft twee oorzaken:

- Enerzijds is op hexagonen waar de saldo-ontvanger meer depositie zal veroorzaken, de afname van depositie door de saldogevers groter dan de toename veroorzaakt door de saldo-ontvanger (aangetoond met een AERIUS-berekening met een hoger afrotingspercentage).
- Anderzijds zijn er ook afnames te zien op hexagonen waar de saldo-ontvanger geen toename van depositie veroorzaakt of zelfs helemaal geen depositie heeft.

Wij hebben per natuurgebied de totale depositie van de beoogde situatie en de salderingssituatie berekend.⁵ De onderstaande tabel geeft de resultaten van deze berekeningen weer. De tabel laat zien dat de depositie door de saldo-ontvanger minder dan de afname door de saldogevers, vooral in de natuurgebieden Veluwe en Rijntakken.

⁵ Hierbij hebben we rekening gehouden met een afroting van 30% en niet van 65%, want 30% is de gemiddelde latente ruimte van vergunningen. Door toepassing van dit percentage krijgt men een beeld van de werkelijke afname als gevolg van het stoppen van de saldogevers.

Tabel 6. totale stikstofdepositie per natuurgebied (mol/jaar)

Natuurgebied	Aantal hexagonen saldo-ontvanger	Depositie saldo-ontvanger (mol N/jr)	Aantal hexagonen salderingssituatie	Afname salderingssituatie (mol N/jr)
Bekendelle	78	0,71	78	0,97
Korenburgerveen	308	2,67	309	3,40
Rijntakken	93	0,57	694	4,55
Stelkampsveld	56	0,40	55	0,43
Veluwe	737	4,49	1.377	15,89

4.3.3 Versnellingsaanpak stikstof

De beleidsregels zijn onderdeel van de Gelderse programma aanpak ‘Versnellingsaanpak stikstof’ (hierna: VAS). De VAS is bedoeld om door middel van een pakket aan maatregelen, stikstofreductie te realiseren, de natuurdoelen in zicht te krijgen en vergunningverlening weer mogelijk te maken/houden.

Momenteel zijn er vanuit de VAS verschillende sporen opgepakt:

- Het strokenbeleid: 60-70% reductie van stikstofemissies t.o.v. 2018 in 500 meter stroken rondom de Veluwe, Landgoederen Brummen, Willinks Weust en Bekendelle. Momenteel is een denkrichting van de maatregelen voor deze gebieden gepubliceerd en zal in Q3 de participatie rondom deze in te voeren maatregelen plaatsvinden. In oktober 2026 zullen de maatregelen worden vastgesteld. Tot die tijd geldt het voorbereidingsbesluit, waarin een verbod op alle nieuwe en wijzigingen van stikstofemitterende activiteiten binnen deze gebieden is vastgelegd.
- Beleidsregels salderen: het wegnemen van latente ruimte en het toepassen van een reductie van 35% op de depositie van de referentiesituatie voor nieuwe ontwikkelingen. Dit is tijdelijk beleid, tot het pakket aan maatregelen compleet en geborgd is, zodat in de tussentijd noodzakelijke stikstofreducties kunnen worden gerealiseerd.

4.3.4 Andere maatregelen

In zowel de Contourennota⁶, het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN)⁷ als in de Uitvoeringsagenda GMS is in het verleden al inzichtelijk gemaakt binnen welk tijdpad de maatregelen worden uitgevoerd, alsmede wat het effect van de maatregelen is. De periode tussen 2021 en 2025 kenmerkt zich als de aanlooptijd van het bovengenoemde maatregelenpakket: er zijn veel maatregelen uitgewerkt en klaargezet om ook daadwerkelijk resultaat te behalen. Echter, door verschillende oorzaken heeft de uitvoering van de geplande maatregelen tot op heden vertraging opgelopen. ‘Aangezien de meeste maatregelen inmiddels in uitvoering zijn of binnenkort zullen ingaan, verwachten wij binnen één à twee jaar de eerste resultaten op weg naar het bereiken van de

⁶ Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/16/contourennota-programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering>

⁷ Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/12/19/programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering-en-nota-van-antwoord>

totale reductiedoelstelling in 2035. Met de reeds verstrekte rijks gelden geven wij voortgang aan de onderstaande reeds ingezette maatregelen⁸:

- Vrijwillige aankoop agrarische bedrijven (regelingen omschakeling, gedeeltelijke beëindiging en verplaatsing);
- Stimulering innovatie en modernisering brongerichte maatregelen stalemissies;
- Regeling managementmaatregelen melkveehouders Veluwe;
- Vergroten en vergoeden landschapselementen agrarisch gebied⁹;
- Drukfactoren aanpak anders dan stikstof buiten N2000¹⁰.

4.3.5 Natuurherstelmaatregelen

Naast de hiervoor genoemde maatregelen, die gericht zijn op de noodzakelijke reductie van stikstof op de afzienbare termijn, worden er op dit moment ook Natura 2000-herstelmaatregelen getroffen. In de beheerplannen van alle Natura 2000-gebieden is beschreven welke maatregelen het gebied nodig heeft om de instandhoudingsdoelen die zijn opgenomen in het aanwijzingsbesluit van het gebied, te behalen. In de beheerplannen, wordt overigens ook de link gelegd met bredere (natuur)ontwikkelingen.

Voor de Natura 2000-gebieden buiten de provincie Gelderland werken de daarvoor bevoegde provincies zelf aan natuurherstelmaatregelen. Voor de Gelderse Natura 2000-gebieden Veluwe zijn bijvoorbeeld, ten behoeve van stikstofgevoelige natuurwaarden, de volgende natuurherstelmaatregelen reeds getroffen en/of in uitvoering:

Voor het Natura 2000-gebied Veluwe zijn bijvoorbeeld, ten behoeve van stikstofgevoelige natuurwaarden, de volgende natuurherstelmaatregelen reeds getroffen en/of in uitvoering:

- Grootschalig bosherstel in historische boscomplexen, herstel en uitbreiding van de eikenstrubbenboscomplexen, herstel van hardhoutooibossen en revitaliseringsmaatregelen;
- beperken zwijnendruk in oude eikenbossen en regionaal verlagen van de omvang van wilde hoefdierpopulaties;
- inrichting en omvorming natuur zoals de maatregelpakketten voor duurzame heide, voor stuifzandlandschap, voor herstel van vochtige en natte heidelandschappen, voor jeneverbesstruweel en de aanleg van tijdelijke heideakker;
- extensivering en aankoppelen van landbouwgrond;
- opstellen en uitvoeren plannen voor het herstel en behoud van kwetsbare vennen;
- optimaliseren hydrologisch systeem, tegengaan van verdroging en verbeteren waterkwaliteit ten behoeve van vennen, venen en beken;
- opheffen versnippering door onder ander de aanleg verbindingen tussen heidegebieden;

⁸ Uitvoeringsagenda GMS 2021-2024 (zie onder voetnoot 1)

⁹ Dit leidt tot vermindering van oppervlakte van landbouwgrond met hoge mestgiftten.

¹⁰ Deze maatregelen leiden zelf niet tot reductie van atmosferische stikstofdepositie. Wel kunnen bepaalde (delen van) gebieden door systeemherstel minder gevoelig worden voor stikstof. Deze maatregelen kunnen wel bijdragen aan vermindering van andere stikstofbronnen, zoals met meststoffen belast grond- en oppervlaktewater, mineralisatie van veen en interne eutrofiering.

- diverse aanvullende beheermaatregelen zoals exotenbestrijding (Amerikaanse eik, vogelkers, robinia), extra chopperen, inzet van gescheperde begrazing en opslag verwijderen op heide en stuifzand.
- aanpassen van padenstructuur en gericht beperken van de openstelling van sommige deelgebieden, om verstoring door recreanten te verminderen;
- maatregelen specifiek gericht op het versterken van leefgebied en soorten;
- stellen randvoorwaarden aan beheer.

Voor het Natura 2000-gebied Stelkampsveld zijn bijvoorbeeld, ten behoeve van stikstofgevoelige natuurwaarden, de volgende beheermaatregelen reeds getroffen en/of in uitvoering:

- Versterken hydrologisch systeem waardoor (regionale) grondwaterstanden verhoogd worden en grondwater weer kan toestromen naar kwelafhankelijke natuur;
- Omvormingsmaatregelen genomen, waarbij naaldbos en (voormalige) landbouwgronden zijn omgevormd tot vennen, heiden en schraalgraslanden;
- Verder creëren en/of versterken van ecologische verbindingen van Stelkampsveld met andere Natura 2000-gebieden en natuurgebieden in de omgeving. Hieruit volgt een plan voor de inrichting van deze verbindingen;
- Voorbereiding en uitvoering peilopzet Oude Beek, traject 1 (Borculoseweg);
- Onderzoek naar cumulatief effect onttrekkingen;
- Beheermaatregelen zoals begrazing, bos(rand)beheer en verwijderen bosopslag;
- Bestrijden van exoten;

4.3.6 Nadere toelichting passende maatregelen

In navolging van de Logtsebaan-uitspraak is in diverse uitspraken (waaronder in de uitspraak ECLI:RBGEL:2024:2061 in rechtsoverweging 11) nadere inkleuring gegeven aan de mate waarin wij concreet moeten zijn. Welke andere maatregelen zijn of zullen worden getroffen, binnen welk tijdpad worden de maatregelen uitgevoerd en wanneer wordt verwacht dat deze effectief zijn. In het onderstaande gaan wij verder in op een aantal concrete passende maatregelen.

LBV (plus)- en MGO-regeling

De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) is een subsidieregeling voor veehouders die willen stoppen met hun bedrijf of met een locatie van hun bedrijf. Het doel van de regeling is om de stikstofuitstoot vanuit de veehouderij te verlagen, zodat natuur die daarvoor gevoelig is, kan herstellen. MGO-1 staat voor Maatregel Gerichte Opkoop, eerder MGA-I genoemd. Deze regeling is gericht op de vrijwillige opkoop van piekbelastende veehouderijbedrijven zodat dit bijdraagt aan de verlaging van de depositie van ammoniak op stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden. Deze maatregel is gericht op selectieve opkoop van veehouderijbedrijven die een hoge stikstofdepositie veroorzaken op één of meerdere natuurgebieden in de nabijheid van het bedrijf, de zogenoemde piekbelasters.

In de uitspraak van de rechtbank Gelderland van 11 april 2024 in rechtsoverweging 11.1 (ECLI:RBGEL:2024:2061) zet het rechtscollège uiteen op welke wijze we de verwijzing naar de

LBV-(plus) regeling kunnen concretiseren. Voor 93 LBV+ bedrijven is een goedgekeurd intrekkingsverzoek geregistreerd bij de provincie. Voor deze bedrijven kan met redelijke zekerheid gesteld worden dat zij ook gaan beëindigen en de vergunningen zal worden.

Aankomende beëindigings- en verplaatsingsregelingen

Op 18 november 2024 is de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) kleinere sectoren opengesteld. De Lbv kleinere sectoren richt zich op een vijftal diercategorieën die niet onder de LBV(+)-regeling vallen en waarvan de stikstofvracht op of boven een vastgestelde drempelwaarde uitkomt.

Per 6 januari 2025 is verder de Landelijke verplaatsingsregeling veehouderijen met piekbelasting (Lvvp) opengesteld. Deze regeling is bedoeld voor piekbelasters die hun veehouderij willen verplaatsen naar een locatie in Nederland (of een ander land in de Europese Unie), waarbij de bedrijfsactiviteiten op de nieuwe locatie in Nederland niet onder de aanpak piekbelasting vallen.

Per 1 januari 2025 is daarnaast de [MGB \(Maatregel Gerichte Beëindiging\)](#) opengesteld. Dit is een vrijwillige beëindigingsregeling vanuit Provincie Gelderland. De regeling is bedoeld voor veehouderijen die in een van de Gelderse Natura 2000-gebieden of daaromheen liggen. Met deze regeling worden ondernemers met een veehouderij gestimuleerd om volledig of gedeeltelijk te stoppen met hun bedrijf. Hiermee wordt de neerslag van stikstof verminderd in en om Natura 2000-gebieden in Gelderland.

Regeling Circulaire Mestverwerking

Naast maatregelen die leiden tot een lagere emissie uit de stal, zijn er ook maatregelen nodig die leiden tot een lagere input van stikstof via het veevoer en een lagere emissie uit de opslag en aanwending van mest. Via pilots werkt de provincie aan kennisontwikkeling om op die manier de uitstoot van stikstof omlaag te brengen. Verder heeft provincie Gelderland in 2023 een subsidieregeling Circulaire mestverwerking opengesteld. Deze regeling stimuleerde stalaanpassingen en het plaatsen van stikstofstrippers. Beide maatregelen zullen bijdragen aan minder depositie van stikstof op de natuur. In de ante evaluatie van deze regeling is berekend dat via deze openstelling een emissiereductie van 51.000 kg NH₃/jaar wordt bereikt. De emissiereductie door stikstofstrippers zal overigens niet zichtbaar zijn in de stalvergunningen.

Landelijke regelingen mestverwerking

Naast voornoemde regeling Circulaire Mestverwerking zijn er ook een aantal landelijke regelingen die hierop zien: de subsidieregeling Hoogwaardige mestverwerking (Hmv) en de Subsidiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv). De Hmv is bedoeld voor bedrijven die een hoogwaardige mestverwerkingsinstallatie laten bouwen, zoals een mestvervoerder of een mestverwerkend bedrijf. Door mest centraal te verwerken kan de landelijke uitstoot van ammoniak beperkt worden. De SBV richt zich op veehouderijen die middels maatregelen en aanpassing van stalssystemen hun stikstofuitstoot verminderen.

Kadernota Agrifood

Vanuit de Kadernota Agrifood wordt ingezet op de omschakeling naar een natuur inclusieve (kringloop) landbouw (NIL). Hierdoor vindt minder input van stikstof in de vorm van (kunst)mest plaats. Een lagere aanbreng van deze stikstofbronnen betekent dat er daardoor minder in het water of de natuur terechtkomt. Door de bodem minder intensief te gebruiken draagt NIL bij aan stikstofreductie en aan de doelen voor natuur, landschap, water en bodem. Samen met boeren kijken we gebiedsgericht naar mogelijkheden voor de ontwikkeling voor de vormen van NIL. Voor 10 gebiedsprocessen rondom de Veluwe, Rijntakken en Achterhoek zijn er momenteel voor 39 bedrijven bedrijfsplannen opgesteld voor de omschakeling naar NIL. Vanuit genoemde gebiedsprocessen worden momenteel aanvragen opgesteld om deze bedrijfsplannen uit te voeren. Er is geld voor de uitvoering beschikbaar via de GLB-regeling ‘Samenwerking voor Integrale Gebiedsontwikkeling’, die provincie Gelderland in november 2024 open heeft gesteld.

4.3.7 Conclusie additionaliteit

Op basis van bovenstaande uiteenzetting kan worden geconcludeerd dat:

- De aanvraag direct samenhangt met het treffen van een passende maatregel (de beleidsregels salderen) als bedoeld in artikel 6, tweede lid Habitatrictlijn, in de vorm van een substantiële reductie als gevolg van de intrekking van de vergunningen van de saldogevers.
- De beleidsregels salderen hebben als doel om noodzakelijke stikstofreducties mogelijk te maken, tot er een compleet pakket aan geborgde maatregelen ligt, waarmee de natuurdoelen worden gehaald.
- De collectieve bijdrage van de aanvragen, die moeten en kunnen voldoen aan de beleidsregels salderen, aan de natuuropgave is relatief zo groot dat deze, ook zonder dat het volledige maatregelpakket inzichtelijk is gemaakt, ruimschoots als ‘passend’ is aan te merken.

4.4 Overige effecten

De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied NSG Grieterorter Altrhein is 6,4 km. Het dichtstbijzijnde Nederlandse Natura 2000-gebied is Rijntakken en ligt op een afstand van 14,5 km. Door de afstand tot de Natura 2000-gebieden zijn er naast de effecten van stikstof geen andere effecten op deze gebieden.

4.5 Effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland

Uw aanvraag blijft onder de grenswaarde van 7,14 mol N/ha/jaar op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in Duitsland. Verdere toetsing van effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland is daarom niet nodig.

4.6 Conclusie

Wij zijn voornemens de vergunning te verlenen. Op grond van het vorenstaande hebben wij de zekerheid verkregen dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden en voldoende andere maatregelen worden getroffen om de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden te realiseren, te behouden en verslechtering te voorkomen. De aanvraag past binnen de beleidsregels salderen in Gelderland.

5 Overige verplichtingen

U bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van eventueel benodigde maatwerkvoorschriften, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

6 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

Omgevingswet artikel 2.18, artikel 2.24, artikel 2.31a, artikel 4.11, artikel 4.3, artikel 4.5, artikel 5.1, artikel 5.18, artikel 5.29

Besluit activiteit leefomgeving afdeling 11.1

Wet stikstofreductie en natuurverbetering

Besluit natuurbescherming, artikel 2.14, lid 3

Beleidsregels salderen Gelderland

Beleidsregels procedure besluitvorming Wet natuurbescherming Gelderland

Datum

27 augustus 2025

Zaaknummer

2024-015226

Blad

20 van 20

BIJLAGE 2 AERIUS-BEREKENINGEN

- Bijlage 2 – AERIUS-berekeningen
 - Verschilberekening met salderingssituatie (kenmerk RrZaCnDVmZWA d.d. 16 december 2024)
 - Beoogde situatie (kenmerk RdkhdFBGGYMX d.d. 30 juni 2025)
- Bijlage 3: Berekening per natuurgebied op basis van RrZaCnDVmZWA, maar afroting 30%
- Bijlage 4: Plattegrondtekening d.d. 17 december 2024 met kenmerk 2024-158